

Foile din Viena se ocupă cu alianțele vestitoare de pace, bucurante de organele cancelarului Bismarck și exprimate dorință, de a le vedea realizate. Poate că pentru scopul acesta L. M. C. Beck, capul statului major general austriac, sănătă din conceput secură l'avut, plecăcă în călătorie de studiu de-a lungul granției rusești din Galitia și Bucovina, cu care ocazieva visita și luceările de fortificații ale Cracovia și Przemysl, precum și pasurile Carpațiilor.

Cairol fostul ministru-president al Italiei petrece la bâile din Kissingen. Este de sigur pură întâmplare că și Bismarck se află la aceleși băi.

Discursul

Ministrului pres. Tisa finut în Sepsis. Geory.

Am primit alegerea de deputat în dieta trecentă cu mare bucurie, căci a emanat de delă un cerc unguresc într'un timp, când din mai multe parti se ridicau aspirații menite să învârtească într-o calumna, că urmărește o politică contrară cu interesul naționalunguresei, cu toate că toata această politică a fost corectă, fiind că ne a crăpat sutele și mii de jertfe în sânge și bani, asigurând pacea și o poziție pentru monarhie, ale cărei consecințe le putem aștepta în liniste. Am lucrat în acord cu Europa pentru asigurarea păcii și căstigării timp pentru a ne regăsi mai bine afacerile interne. (Aplause). Am avut de mult dorință să vin în mijlocul dvoastră în cercul de alegeri, dar tu intenționezi nu am voit să vin înainte de încadrarea dietăi ultime, deoarece pentruții sunt convins, că evitarea mea de sease anii, enunțările molești din dieta și aerul intr-un mod învechit aceea ce se poate spune însuși, de altă parte însă voiam să astupă verdictul tărei în alegerile dietale. Dacă și fi vorbit mai nainte aceia cărora le place a micsoră cele întempiate și a susținut intenționările mele cu privire la viitorul mișcării însuși ca am înțint un discurs de corteșt. Acum că vorbești după terminarea alegerilor noi și se dize că voi să amăgesc și îngel național.

Aceea cărui urmărește cu atenție întempiatele politice conose politica ce au urmată guvernul și partida liberală, scu ce a făcut guvernul pentru a delatura deficitul și a restabilii echilibrul în bugetul statului; aceea și se poate face în interesul progresului material și cultural se face dar fără ca rezultatele obținute, să se părăsească printre noi de hazard. Obținând ameliorarea credibilității, am văzut, că dezvoltarea materială și spirituală cer-

jerfie nouă, dar noi ne-am mărginit, ori căt de mare e nevoie să promovăm, și nu am mers săptă de departe căt să turborim creditul căstigat cu statul și cu reprezentanții săi. Dupa părere mea un statuș se poate regula numai prin craturi și de lipsă să se deosebesc întărișările desvoltării în toate ramurile, năvăsesc să aduc jertfe și dacă vorbește să aibă folos după ele nu trebuie să se perdă din vedere punctele directive financiare, trebuie să fie cu cumpărt. Aceasta nu este o politică, adămenie ci o politică a cărei condițione principale adesea-ori abrogătoare și o menajare necurată. Această politică firescă nu și atragește, dar nu ni se poate face impunătățea că vom să seducem. Seducere sunt cunțările aceloră cari cred și vestesc că venind la putere vor puțni să modifice într-un mod unilateral legile fundamentale de stat, pactul dualistic, încheiat cu invocarea Austriei. Sunt și în Austria cetățeni, cari nimulățăiți cu starea actuală, părăsindu-se că Ungaria se prea multă drepturi și libertăți; care Ungaria ar suferi ca acești maleconvenienți venind la putere să alterze de capul lor stările actuale? Nu! Nici una dintre ambele părți nu ar putea suferi o modificare unilaterală. Cine promite că îndată ce va veni la putere va modifica această legătura de a turbura pacea și starea actuală, se amingește să se sprijină naționalitate. Deceasă promisiunea e numai un pretest, o ademenie, menajare este și promisiunea, că cineva poate să se espereze investițiuni în valoare de 30—40 milioane fară de a rina starea financiară. Asemenea promisiune și o imposibilitate.

Înălț pentru situația politica generală, trebuie să amintesc că între cestuiurile pendente ale Ungariei o cestuie de mare însemnatate și încorporarea definitivă a granției militare și cestuia fiumană. Încorporarea granții militare și o vecchia dorință a orășilor și cîruiungurilor în sint constituțional, și o poziție a solicițătorilor adeseori, și și lăsu firește, pentru că este compatibil cu stările constitucionale, ca un teritoriu considerabil al teriei să fie sub guvern militar. De această părere s'au condus și guvernele și minoritățile parlamentare din anii 1871, 1872 și 1873 când au pronunțat împresură granții militare cu Croato-Slavonia, fară să se aduce acasă afaceri în legătură cu cestuia fiuman. Cum sta cestuia fiumană? După părere mea fiuman nu se ţine de Croato-Slavonia, ci de dreptul de corona Ungariei. Aceasta s'a enunțat serbatorește și respectă în diploma Reginei Maria Teresia, precum și în legile din anii 1868, 1878 și 1880; deci nu e pericul, de o altă parte, ar fi pericul, că legislativa

ar fi facut o promisiune în numele naționalei unei părți constitutive a coroanei Ungariei — Croato-Slavonia — prelungă o condiție care poată fi necompatibilă și neformulată, pentru că cestuia fiuman și legislația ungară trebuie să fie totodată sănătă și certă.

A doua cestuie privesc pe naționalități. Cetățești și aud dicendum adeosegori că eu asupresc ca un tip de naționalitate și că în același timp jertfă Ungaria în favorul naționalităților nemaghiari. O învinuire nimicise pe cehă. Folosește cu bucurie ocaziașa pentru a lămuri pe cehi punctul al imperiului St. Stefan punctul meu de vedere cu privire la această cestuie. Nu se mai cuvine să mai stat libar, nici este necesar nici posibil să maghiarii după limbă pe acela căruia nu s'au sănătă Maghiari, pentru că forță provoacă antipatie și reciune. Aceea ce înțețem patențe prețind și vrem să pretindem că de la sântăfiele să fie care este ca fiecare care trăiește pe pămîntul sănătă al acestei părți, lucurându-se de perfectă libertate cu privire la limba sa maternă, să fie un cetățean credincios al statului unguresc, nefindu-i ierarh nici a aspiră contră intereselor acestuia nici a negle datorinile sale față cu statul. Astfel de cestuie nu vom suferi nici când. Deoarece și aspirație nu poate fi vorba; ori care naționalitate se poate devolvi liber: "nevădăbilă marginie a acestor desvoltări însă trebuie să se seruească interesul statului unguresc, căruia trebuie subordonate toate cestuile.

In cel cepusu cu puține cunitive nu s'am zingrăvit o icocană amagitoare, ca un indigint numai că și de aci înainte voiu urma o politică de abrogătoare și de muncă necurată. Pentru agricultură și comerț și industria se pot aduce jertfe, se pot face și trebuie să se facă investiții, dar nu trebuie să se pericoleze prin o măsură prea mare rezultatul ce le am obținut deja. Sunt convins că reformele se deosebesc de revoluție prin aceea că acestea din urmă sterge tot ce există și în același timp ar doar să reclădească toate precările reformelor aprețând fără preocupare rezultatele unei lucrări de veacuri străforțămează și ameliorează aceea cu nu mai corespundă relațiunilor schimbăte, în loc de a desărcdea veciul trunchiul al arborelori, în căruia umbră s'au născut și au trecentă de generații.

Dieta cea mai de apropo se va ocupa cu cestuii administrative, financiare, comerciale și de comunicări; revisiunea legii industriale încă va fi una dintre problemele dietei precum și în legile din anii 1868, 1878 și 1880; deci nu e pericul, de o altă parte, ar fi pericul, că legislativa

maghiari etc., căci parteasem mai multă cu tărei constă numai din nobili și iobagi, domni și robi, și numai în săsimo — fundul regie — era libertate și egalație cehămaghiară. Cunosc nobilimea din Transilvania a fost nu mai unungurescă, ci parte mare românească, și într-o mică parte, inclusă în rege, și săsăscă, aceasta o seara totă, cari sănătă ocupat mai de apropo cu istoria Transilvaniei.

Dacă în Transilvania — dice au torul mai departe — distre cu înrolații la milție până bine de curând erau 93%, fără cultură elementară, România avean aci partea lor deosebită. Prin slinștele Arhiepiscopului și Metropolitului Sighet și o nouă cultură poporului român s'a avansat și înaintat. Afără de multe școale poporale, aşezădate în edificii foarte considerabile, România posedă gimnaziile în Brasov, Nașaud și Blaj.

Profesorii, cari funcționează la aceste institute, își căstigă cultura a-

fară din teză, mai cu seamă la universitatea din Viena, Berlin, Lipsia, Paris, Bruxella, unde onii obțin și gradul de doctor. Dar prete tot acela din ceteră studiilor, se distinge în mod deosebit prin diligență și perseveranță. Foarte salutării pentru reîntreprinderile culturale ale Românilor este Asociația pentru literatură și cultură populară română, fondată la 23 Octombrie 1861.

După aceea atinge autorul puțina să apliceară la Românilor săptă meseri, — un adever, care cu părere de reu de mulți anii l'am constatat și noi; apoi trece la portul, modul de viețuire, ușile din credințe și superstițiiile poporului român, și în fine să căteva probe din povestea lui populără, una chiar în original, însă cu o ortografiie — de înțelegătoare.

(Va urma).

^{*)} Cel inferior din Bradu în Zarand din eroare a remas afară.

tot lucruri noile nu ve poate promite această dietă.

In fine oratorul după ce promite să introduce ameliorările de care populația are lipsă, multumesc negațorilor pentru primire și terminală cu rugăciune, ca poporul cetății să primească între ore și ce împregătuiră de al seu.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman.”

Brașov, 5 iulie 1881. Examenele la școala noastră gimnastică și școlă de commercie s'au amânat în anul acesta cu 7—8 zile din cauza epidemiei, care a gravat în orașul nostru în luna Noiembrie și Decembrie an scol. 1880/1, în care timp toate instituțiile de aici au fost inchise.

Examenele de maturitate la gimnasiu s'au făcut în 27 Iunie. Dintre 7 scolari admisi la examenul oral, și adăcea: Români Bailescu, Ioan Popa, Pompei Popescu, Ioan Soini, Vasile Săftu și Moritz Wechsler (de originea iudeoastră) Alcsandru Hodoș, care au obținut calculul: foarte bine, și au fost declarati deplini maturi, erau unu matur.

Examenul de maturitate cu elevii clasei III, a comercială s'aseză în 29 și 30 Iunie în prezență a 3 consilieri: Dr. Francisc Kóos, inspectorul școlarilor de stat, din partea ministrului de instrucție. Dr. Di Berich Károly, din partea ministerului de comerciu, și Dr. protopătrist Ioan Petric, comisar substitut^{*)} din par-

Dintre scolari admisi la examenul de maturitate cu elevii clasei III, a comercială s'aseză în 29 și 30 Iunie în prezență a 3 consilieri: Dr. Francisc Kóos, inspectorul școlarilor de stat, din partea ministrului de instrucție. Dr. Di Berich Károly, din partea ministerului de comerciu, și Dr. protopătrist Ioan Petric, comisar substitut^{*)} din par-

Examenile cu cel-alții scolari din clasele: VII, VI, V, IV, III, II, și I. gimnastică; din clasele: IV, III, II, și I. reală; II, și I. comercială, s'aseză în 27 și 28 Iunie în prezență a 3 consilieri: Dr. protopătris Iosif Barac, comisarul săi venit consistoriu Archidiacean, erau astăzi în 5 Iulie, după terminarea serviciului bisericosei său etată clasificările și să împărățească în prezență unii publici numeroși și ale, cu urmă ocazie: Directorul școlarilor centrale române din Brașov, Stefan Iosif a tăiat un interesant discurs, relevând însemnatatea instituției noastre românești din Brașov pentru cultura și progresul poporului românesc arătând mijloacele spre ajungerea acestui scop sublim, cari sănătă cuprinse în emblemă: „Litteris et Virtutis” gravată pe frontispiciul frumoasei Sale a institutului, și încheiand cu cunțările: ca numai o cultură creată păstrată adverată și pe baze adverate morale face pe un popor lumenat și adverat fericit.

Melchior

In 17 Iunie s'au săvârșit înmormântarea regreteștilor profesor de cheie la școala noastră centrală românească din orient, din Brașov Iosif Al. Filipescu, în prezență unui public numeros de amici și cunoștori ai reprezentanților elitelor tuturor națiunilor din Brașov. Reproducem aici cunțările funebrale a profesorului gimnastică Ioan Popescu, care în partine cuvântul relevă înslugirile și virtuțiile reprezentatului pentru școală și națiune.

^{*)} Dr. protopătris Iosif Barac sind bolnav.

taști în acest an 3 invățători pentru rezultatele lor strălucitoare cu propunerea limbii maghiare. Unul dintre acești profesori a primit un premiu de 300 fl. s. alții de 250 și de 3-100 fl. v. a. prețând pe de altă parte 36 de invățători, caruia escelați, la esamene în limba maghiară, au primit premii de către v. a. v. a.

"(Caldură mare) și nu numai în Parasi și în Londra, unde eu deschiz o aaproape de nesufit. Din Londra se și telegrafează cu datul 15 iulie n. că în 14 iulie căldura de 98 gradei Fahrenheit, a fost o căldură care nu să mai pomenit sănătuțea acumă în Anglia. Căldura concurență cu cea din perioada tropicalei Ciume Româiei etc. – Din cauza căldurilor celor mari, cărora cădute multe vieti omenești victime, lucrările în fabrici, pe câmp și exercițiile militarelor sănătate. În New-York asemenea o căldură teribilă a pricinuit preste 200 casuri de moarte.

"(Locuri). Ni se scrie că în comună A și B Dumineacă în 17 iulie n. a erupt un foc teribil, care a nimicit avarea la vreo 15 terani. Pagube pe cărora se poate constata sănătuțea este foarte considerabilă.

"(Peregrinajul Sfăilor la Roma) A înfiorit foarte apreciatul primul mitropolit slav în deschizare însă asupra Rutenilor. Această se plâng înainte de toate, că terenii italieni în diu de Sân Petru în loc să se ducă la biserică erau toti pe câmp la arat și la alte lucruri. Mai departe s-au întregescat de mulțimea cea mare de călugări din Roma, care umbra trentenii, desculți, negriști și ca văi de capuitor. Apoi cea mai mare și mai reimpresivă asupra lor a făcut-o metropoliul rutean prin aceea, că dămul să a sărtăț Papa Rutenilor, indată s-a prosteronat la picioarele Papei și a zăcut peste 10 minute în această poziție dejetosatoare pentru un metropolit.

"(Locuri pentru copii), carior să se adreseze la meserie: cișmari, cordoanieri, ciroitori, cojocari și făurari. Condițiile sunt: 4 ani învățător, se scie ceci și scrie; se săbătă etate de 14 ani și vestimenta dela părinți. Cei ce vor voi și se aplică au a scrie în Bragov către B. Bălcescu pres. Comitetului.

"(O viață de vie) din Tiflis se scrie la o femeie berlineză, că este admirată de toti căpăto vîd. S'numără pe ca 210 de struguri de felul cel mai nobil.

"(Palestina pentru Jidani) În Iordania să inființeze de curând o societate numită „Anglo-Israel-Society“ care are de scop: Reînpopulația Palestinei cu Jidani.

Bursa de Viena și Pestă

Din 21 iulie 1881.

Viena / B-pesta

De stat de urmă:

1 emisanie de obig. de stat de dreptă de 100 fl. v. a.

2 emisanie de obig. de stat de dreptă de 90 fl. v. a.

Obig. de stat de dreptă de 90 fl. v. a.

Imprenatul drameelor de fer. ung.

Obig. de stat de mărcării de românești.

Obligaționi unei cu clauzelă de

scripție.

Obligaționi urbanelor temenjei.

Obligaționi unei temenje, cu clau-

zelă de surtoare.

Obig. de stat de mărcării de

obligaționi unei cu clauzelă de

scripție.

Obligaționi unei cu clauzelă de

scripție.